

ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ОБМЕЖЕНЬ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ, ПОВ'ЯЗАНИМ ІЗ КОРУПЦІЄЮ, В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

THE IMPACT OF EUROPEAN INTEGRATION ON THE LEGAL REGULATION AND APPLICATION OF RESTRICTIONS REGARDING THE PREVENTION OF CORRUPTION-RELATED ADMINISTRATIVE OFFENSES UNDER MARTIAL LAW

У статті досліджується вплив європейської інтеграції на особливості правового регулювання та застосування обмежень у сфері запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, в умовах воєнного стану. Введений в Україні правовий режим воєнного стану вимагає оптимізованого реагування та швидкої адаптації своєї правової системи до нових викликів, забезпечуючи при цьому захист прав і свобод людини і громадянина та ефективну координацію дій різних органів державної влади. Зокрема, удосконалення правового регулювання та застосування обмежень у сфері запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, в умовах воєнного стану є надважливою задачею, яка вимагає спеціальних заходів і комплексного підходу, особливо в контексті актуальної та важливої європейської інтеграції.

Визначено, що особливості правового регулювання та застосування обмежень у сфері запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, в умовах воєнного стану в Україні в контексті європейської інтеграції відображаються у наступному: 1) визначенні антикорупційної політики держави як стратегічного і пріоритетного напрямку задля зменшення негативного впливу наслідків корупції та виконання рекомендацій ЄС; 2) модернізації та адаптації вітчизняного антикорупційного законодавства до законодавства ЄС; 3) реформування системи суб'єктів запобігання корупції (в тому числі системи правоохоронних органів); 4) запровадженні проєктів та ініціатив антикорупційного спрямування із широким залученням громадськості. Всі ці кроки за умови належного і ефективного виконання мають призвести до очікуваного кінцевого результату – вступу України до Європейського Союзу. Успішна реалізація цих цілей стане запорукою не лише європейської інтеграції, але й стабільного розвитку України.

Ключові слова: адміністративно-правовий режим, воєнний стан, запобігання корупції, корупція, обмеження, правовий режим, правопорушення, європейська інтеграція.

The article examines the impact of European integration on the specifics of legal regulation and the application of restrictions regarding the prevention of corruption-related administrative offenses under martial law. The legal regime of martial law introduced in Ukraine necessitates an optimized response and the rapid adaptation of the legal system to new challenges, while simultaneously ensuring the protection of human and civil rights and freedoms and the effective coordination of various state authorities. In particular, refining the legal regulation and application of restrictions to prevent corruption-related administrative offenses under martial law is a crucial task requiring special measures and a comprehensive approach, especially in the context of the ongoing

and significant process of European integration.

It is determined that the specifics of legal regulation and the application of restrictions regarding the prevention of corruption-related administrative offenses under martial law in Ukraine—within the context of European integration—are reflected in the following: 1) defining the state's anti-corruption policy as a strategic priority aimed at mitigating the negative impact of corruption and fulfilling EU recommendations; 2) modernizing and aligning domestic anti-corruption legislation with EU law; 3) reforming the system of entities responsible for corruption prevention (including the law enforcement system); and 4) implementing anti-corruption projects and initiatives with broad public involvement. Provided they are executed properly and effectively, these steps should lead to the anticipated ultimate outcome: Ukraine's accession to the European Union. The successful achievement of these goals will be key to ensuring not only European integration but also Ukraine's stable development.

Key words: *administrative-legal regime, martial law, corruption prevention, corruption, restrictions, legal regime, offense, European integration.*

Введений в Україні правовий режим воєнного стану вимагає оптимізованого реагування та швидкої адаптації своєї правової системи до нових викликів, забезпечуючи при цьому захист прав і свобод людини і громадянина та ефективну координацію дій різних органів державної влади. Зокрема, удосконалення правового регулювання та застосування обмежень у сфері запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, в умовах воєнного стану є надважливою задачею, яка вимагає спеціальних заходів і комплексного підходу, особливо в контексті актуальної та важливої європейської інтеграції.

Державна політика України у напрямку європейської інтеграції не впроваджується безсистемно і безпідставно, вона почала формуватися вже безпосередньо після проголошення незалежності із дотриманням конституційних принципів. Європейська інтеграція України полягає у процесі конвергенції (процес зближення) України з Європейським Союзом на рівні законів, інших нормативних актів, а також на рівні правил та звичаїв, що існують у суспільстві. Кінцевою метою цього складного і тривалого процесу є вступ України до Європейського Союзу. Цей процес поступовий, багатоаспектний та багатоеlementний, він охоплює комплекс взаємопов'язаних дій, заходів і кроків на шляху до підсумкової мети, а також має вплив на різні сфери суспільних відносин, серед яких, зокрема, і антикорупційна складова (що цілком закономірно має статус одного із пріоритетних напрямків такого руху).

Шлях України до набуття статусу кандидата в членство Європейського Союзу охоплює декілька етапів і умовно бере початок з 2014 р., коли було підписано та ратифіковано Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [1] (далі – Угода про асоціацію), що ґрунтується на неухильному дотриманні положень Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти корупції [2]. Відповідно до Угоди про асоціацію, головними принципами для посилення відносин між Сторонами Угоди про асоціацію визнано верховенство права, належне врядування, боротьбу з корупцією, боротьбу з різними формами транснаціональної організованої злочинності й тероризмом, сприяння сталому розвитку і ефективній багатосторонності. Тобто одразу варто звернути увагу на антикорупційну спрямованість в контексті євроінтеграційних прагнень держави. І хоча Угода про асоціацію була підписана і ратифікована у 2014 р., набула чинності 01.09.2017 р., проте до неї постійно вносяться необхідні зміни і правки (в тому числі і протягом 2022-2023 р.р.), з огляду на поточну ситуацію в Україні, повномасштабне вторгнення країни-агресора та введення правового режиму воєнного стану.

Варто зауважити, що починаючи з 2014 р., Україна активно рухалася шляхом європейської інтеграції, підписавши Угоду про Асоціацію з Європейським Союзом та закріпивши цей напрям як пріоритетний у різних нормативно-правих актах. За попередні роки Україна впровадила низку євроінтеграційних реформ і суттєво наблизилася до *acquis* ЄС, попри фактичний стан війни, у якому Україна перебувала весь цей час. Загалом, є підстави говорити про позитивну динаміку відносин України і ЄС до 2022 р. Так, протягом цього часу активно підтримувалися позитивні тенденції у відносинах із ЄС, модернізувалася та розширювалася нормативно-правова база партнерства, доволі активним було секторальне співробітництво, також ЄС надавав значну допомогу Україні тощо [3, с. 114]. Отже, попри труднощі, пов'язані з війною, Україна продовжує працювати над імплементацією реформ, аби забезпечити інтеграцію до ЄС та підвищити якість життя

громадян. Це не лише демонструє відданість євроінтеграційним прагненням, але є важливим елементом для отримання підтримки з боку міжнародних партнерів, що вкрай необхідно в умовах збройного конфлікту. Враховуючи статистичні показники, за період з 2014 р. і до початку 2022 р. Україна виконала Угоду про асоціацію на 63%: частково імplementувала право ЄС згідно з Угодою про асоціацію, здійснила низку євроінтеграційних змін майже у всіх сферах суспільно-політичного та економічного життя, приєдналась до низки ключових програм ЄС у різних сферах, активізувала участь у макрорегіональних стратегіях і транскордонних програмах ЄС [4]. Проте 2022 р. вніс свої корективи у поетапні євроінтеграційні процеси України і задля збереження всіх трансформаційних процесів, що відбувались у країні з 2014 р., 28.02.2022 р. (на п'ятий день від початку повномасштабної агресії з боку РФ), Україною офіційно було подано заявку на членство в ЄС. У щорічному звіті ЄС про виконання Україною Угоди про асоціацію за 2022 р. зазначено, що 17.06.2022 р. Європейська Комісія оприлюднила Висновки, в якому рекомендувала надати Україні статус кандидата в члени ЄС. Позитивна оцінка Європейської Комісії створила передумови для прийняття відповідного рішення Європейською Радою. При цьому для України було визначено сім рекомендацій, виконання яких є необхідним для подальших кроків у процесі набуття членства в ЄС (зокрема щодо боротьби з корупцією) [5]. Внаслідок проведення відповідних дій українською стороною, 23.06.2022 р. Європейською Радою було ухвалено історичне рішення про надання Україні статусу кандидата на членство в ЄС [6], що ознаменувало початок нового етапу європейської інтеграції України і необхідність підготовки країни до вступу до Європейського Союзу в умовах триваючої повномасштабної військової агресії Росії проти України. Це рішення стало результатом тривалої співпраці між Україною та ЄС, а також підтримки з боку європейських лідерів, які визнали зусилля України у проведенні реформ та захисті демократії, особливо на тлі російської агресії. Статус кандидата на членство в Європейському Союзі став важливим кроком на шляху інтеграції України у європейські структури і відкрив нові перспективи для економічного розвитку, політичної стабільності та зміцнення зв'язків із країнами ЄС. Україна взяла на себе виконання зобов'язань, які включають конкретні реформи у політичній, економічній, соціальній сферах, зміцнення верховенства права та забезпечення прав людини. Отримання статусу кандидата на вступ до ЄС також є символом солідарності Європи з Україною у часи кризи та стало яскравим підтвердженням підтримки європейських цінностей в Україні.

В межах даного дослідження, варто зауважити, що серед Рекомендацій Європейської Комісії щодо статусу України на членство в ЄС передбачено і таку як «посилення боротьби з корупцією, зокрема на високому рівні, шляхом активних та ефективних розслідувань, а також забезпечення належної динаміки судових справ та винесених вироків; завершення призначення нового керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури шляхом атестації визначеного переможця конкурсу та проведення процес відбору та призначення на посаду нового директора Національного антикорупційного бюро України» [7]. Тобто, зберігається пріоритетність вектора антикорупційного спрямування в контексті євроінтеграційних процесів задля досягнення єдиного результату. За підсумками 2023 р. виконано 77 % від загального обсягу зобов'язань за Угодою про асоціацію, зокрема у сфері секторальної інтеграції України з ЄС, у тому числі у галузях енергетики, цифровізації, економіки, митної справи, юстиції, свободи та безпеки [8, с. 3], що свідчить про поступове виконання рекомендацій Європейської комісії, а також про певний прогрес у реалізації взятих зобов'язань та впровадженні реформ у різних секторах, зокрема щодо протидії корупції.

Також, за даними звіту про виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом за 2023 р., у глобальному Індексі сприйняття корупції, що ведеться антикорупційною організацією Transparency International, Україна продемонструвала поліпшення у боротьбі з корупцією за 2023 р., отримавши 36 балів і зайняла 104-те місце серед 180 країн. Зростання на три бали визнано одним із найкращих результатів у світі. Це підтверджує визнання зусиль, які наша держава демонструє на шляху боротьби з корупцією [8, с. 39] і про системні позитивні зрушення у цьому напрямку.

У свою чергу, О.А. Близняк та А.О. Риков, аналізуючи процес євроінтеграції, який Україна вже пройшла від початку повномасштабного вторгнення, та розглянувши наявний стан євроінтеграційних процесів, роблять висновок про «значний, помітний і доволі стрімкий прогрес на європейському шляху протягом 2022 р. Утім, набуття статусу кандидата – це лише черговий крок євроінтеграції. Однозначним залишається також те, що Україна (як українська влада, так і суспільство) не лише зазначила свою відданість європейським цінностям і продемонструвала надзвичайну волю до євроінтеграції, а й остаточно визначила європейський шлях розвитку як

невідворотний та єдиноможливий» [9, с. 128-129]. Тобто, ефективна і комплексна антикорупційна політика створить передумови для пришвидшення темпів європейської інтеграції, зростання економічного потенціалу, формування у суспільстві довіри до влади, покращення добробуту людей.

У цьому контексті слід також звернути увагу на затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 р.р. та її основні положення, виходячи з того, що корупція визначена як ключова перешкода стабільному економічному зростанню і розбудові ефективних та демократичних інститутів. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 р. № 220 «Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки» [10] (далі – Програма), зазначена Програма розроблена Національним агентством з питань запобігання корупції з урахуванням таких принципів:

- оптимізації функцій держави та місцевого самоврядування, що передусім передбачає усунення дублювання повноважень різними органами та випадків реалізації одним і тим самим органом повноважень, поєднання яких створює додаткові корупційні ризики;
- цифрової трансформації реалізації повноважень державними органами та органами місцевого самоврядування, прозорості діяльності та відкриття даних як основи для мінімізації корупційних ризиків у їх діяльності;
- створення на протипагу існуючим корупційним практикам більш зручних та законних способів задоволення потреб фізичних і юридичних осіб;
- забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, що створює додатковий стримувальний ефект для всіх суб'єктів правовідносин;
- формування в суспільстві нетерпимості до корупції, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства права.

Ці принципи спрямовані на формування сприятливого антикорупційного середовища в країні та зменшення рівня корупції на всіх рівнях влади.

Зазначена вище Програма створена з метою інтеграції антикорупційних заходів у всі сфери суспільного життя та забезпечення сталого розвитку держави. Головна ідея полягає в тому, щоб корупція перестала бути системною проблемою, що заважає розвитку країни та підриває довіру до державних інститутів.

У зазначеному документі описано низку проблем, на розв'язання яких спрямована Програма, кожна із яких заслуговує на детальну увагу. Проте в межах цього дослідження слід сфокусуватись на тих, що пов'язані із порушенням антикорупційних обмежень і заборон, а також притягненням до адміністративної відповідальності. Наприклад:

- проблема 1.3.1. Недоліки законодавства та недостатність ефективних ризик-орієнтованих механізмів виявлення конфлікту інтересів обмежують можливості мінімізації корупції за рахунок запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;
- проблема 1.3.2. Правова регламентація заборон та обмежень на одержання подарунків, участі у певних правовідносинах є недосконалою, не в усіх випадках заборони забезпечені заходами юридичної відповідальності;
- проблема 1.4.1. Законодавче регулювання щодо належності окремих категорій осіб до суб'єктів декларування є недосконалим, що обмежує потенціал інструментів фінансового контролю;
- проблема 3.2. Адміністративна відповідальність.

В розрізі цих проблем у Програмі окреслено їх зміст, вплив на суспільні відносини та запропоновано шляхи подолання. Положення, викладені у відповідній Програмі цілком корелюються із Антикорупційною стратегією на 2021-2025 р.р., затвердженою Законом України від 20.06.2022 р. «Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки» [11] (далі – Антикорупційна стратегія), мета якої направлена на досягнення суттєвого прогресу в запобіганні та протидії корупції, а також забезпечення злагодженості та системності антикорупційної діяльності всіх органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Антикорупційна стратегія також містить перелік проблем та очікуваних стратегічних результатів, в тому числі щодо врегулювання конфлікту інтересів, дотримання загальних обмежень та заборон, правил етичної поведінки (2.3.); здійснення заходів фінансового контролю (2.4.); притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень, пов'язаних із корупцією.

Обидва документи мають свої сильні та слабкі сторони, проте їх успіх у боротьбі з корупцією залежить від реалізації конкретних заходів. Важливо, щоб державні інституції, правоохоронні

органи та громадськість працювали разом для досягнення спільної мети. Підвищення прозорості, контроль за виконанням планів та залучення міжнародної підтримки можуть істотно покращити результати антикорупційних ініціатив. Таким чином, реалізація антикорупційної програми і стратегії є важливою складовою євроінтеграційного курсу України, забезпечуючи більш ефективний розвиток держави в цілому.

Слід зауважити, що Єврокомісія позитивно оцінила ухвалення Антикорупційної стратегії та Державної антикорупційної програми, однак, акредитований представник глобального руху Transparency International, що комплексно підходить до розробки і впровадження змін задля зниження рівня корупції Transparency International Ukraine, крім підтримки, вказувала й на недоліки ухвалених документів (не зазначених ЄК), при усуненні яких ці документи могли б бути ще кращими. Так, наприклад, розділ Державної антикорупційної програми, присвячений запобіганню та врегулюванню конфліктів інтересів, не порушує проблеми, які рекомендували розв'язати і міжнародні експерти, зокрема GRECO за результатами 4-го раунду оцінювання. Там йшлося про відсутність визначення терміну «загальноновизнані уявлення про гостинність», який використовується при оцінці дозволених чиновникам подарунків. Без уваги НАЗК як розробника Державної антикорупційної програми залишилися і заходи, що обмежують дієвість фінансового контролю – наприклад, проблема відсутності єдності практики проведення повних перевірок декларацій тощо. Хоча ЄК наголошує, що недоліки в правилах автоматизованої перевірки е-деклараций досі існують, і НАЗК має розглянути їх у середньостроковій перспективі [12]. І ці аспекти також варто брати до уваги.

Варто враховувати і аспект адаптації вітчизняної системи нормативно-правових актів (та їх змісту зокрема), в тому числі і антикорупційної спрямованості, до правил і вимог Європейського Союзу. Водночас, слід погодитись із Л.А. Корунчак, що «під час впровадження європейських стандартів доречно зважати, що у разі внесення змін обов'язково слід враховувати особливості національної культури, національної свідомості, національної ментальності, особливості історичного розвитку України та інші фактори, які впливають на стан країни загалом та зумовлюють наявність різних взаємозв'язків між її структурними елементами. Також у процесі адаптації чинних нормативно-правових актів до мінливих суспільних потреб шляхом унесення до них змін і доповнень зміст нормативно-правового акта має бути приведено до стану максимальної відповідності сучасним соціальним потребам» [13, с. 18]. У цьому контексті слід звернути увагу, що 28.02.2023 р. Кабінетом Міністрів України було схвалено постанову щодо проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС), де визначено організацію проведення оцінки адаптації законодавства України до права ЄС (селф-скринінг) і виявлення невідповідностей та прогалин, які необхідно усунути для підготовки України до переговорів про вступ до ЄС. Порядок проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС), затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2023 р. № 189 [14] визначає процедуру та вимоги щодо проведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади та державними органами первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС) для проведення комплексного порівняльного аналізу законодавства України відповідно до права Європейського Союзу (acquis ЄС) і виявлення невідповідностей, які необхідно усунути до початку та в рамках переговорного процесу щодо вступу України до Європейського Союзу. На початку 2024 р. було презентовано особливості та етапи проведення офіційного скринінгу – оцінки відповідності українського законодавства праву ЄС, що є одним з ключових етапів переговорного процесу. Офіційний скринінг не лише сприяє наближенню українського законодавства до європейських норм, але й допомагає Україні в інтеграційних процесах, що можуть посприяти розвитку економіки, поліпшенню правозахисної ситуації та зміцненню демократичних інститутів. Поєднання антикорупційних зусиль із процесом правового скринінгу створює основу для ефективної європейської інтеграції України.

Антикорупційні ініціативи ЄС є важливим інструментом для боротьби з корупцією в країнах, що мають намір інтегруватися в європейський простір. Такі антикорупційні ініціативи ЄС в Україні створюють оптимальні умови для євроінтеграційних процесів, відповідають ознакам комплексності та багатовимірності. Вони охоплюють інституційну розбудову, технічну допомогу, підтримку громадянського суспільства та створення стимулів для ефективних реформ. Водночас, антикорупційні ініціативи ЄС можуть суттєво вплинути на оптимізацію безпеки в Україні, що особливо важливо в умовах воєнного стану. М.М. Гнатюк стверджує, що «безпекові мотиви складають основу європейської інтеграції. Ідея європейської спільноти, члени якої не розглядали б можливість війни між собою, завжди була рушієм європейського об'єднання» [15, с. 18]. Відтак,

створення ЄС частково зумовлено прагненням забезпечити колективну безпеку та зберегти демократичні цінності. Отже, забезпечення безпеки та боротьба з корупцією є складовими частинами європейської інтеграції, які взаємодіють між собою та визначають перспективи розвитку держав у контексті європейських цінностей.

Окрім того, важливе значення має і формування наукового базису для належного формування процесів європейської інтеграції у контексті запобігання корупції. Дослідження особливостей правового регулювання та застосування обмежень у сфері запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, в умовах воєнного стану в контексті європейської інтеграції варто співвідносити із сучасними науковими поглядами на корупційні прояви. У цьому контексті А.А. Приходько [16, с. 207] із посиланням на роботу А.М. Новак [17] зауважує на необхідності виокремлювати такі напрями сучасних наукових досліджень:

1) передбачає інтеграцію міжнародних і національних механізмів кваліфікації, виявлення та протидії корупції; ґрунтується на регламентації міжнародними нормативно-правовими актами, викладеними у формі рішень та резолюцій міжнародних організацій. Ідеться про узагальнення поняття «корупція», стандартів службової діяльності, регламентів функціонування управлінських структур тощо;

2) базується на детермінації інституціональних характеристик корупції; він передбачає поєднання політичних, соціально-економічних і юридичних складників; на сучасному етапі варто доповнити такий перелік соціальним аспектом;

3) виходить із сучасного розуміння концепції «хороше врядування» як реалізації права людини на ефективне врядування, у межах цього напряму досліджується вплив корупції на ефективність соціального управління та здатність систем управління протидіяти корупції;

4) формується на дослідженні впливу корупції на дотримання прав і свобод людини в системі публічного управління. Водночас досить часто третій і четвертий напрями виступають в інтегрованому вигляді, доповнюються сучасним розумінням принципу «non-discrimination». Синергія зазначених напрямів дозволить створити якісне доктринальне підґрунтя для триваючих євроінтеграційних процесів з урахуванням антикорупційного фактору. Отже, сучасні наукові погляди вказують на те, що комплексний підхід до правового регулювання, увага до специфіки воєнного стану та активна інтеграція у європейське співтовариство є критично важливими для ефективної боротьби з корупцією, яка є бар'єром на шляху розвитку демократії, економічного зростання та стабільності в Україні. В умовах воєнного стану важливо знайти баланс між необхідністю забезпечення безпеки та запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, що передбачає впровадження ефективних правових заходів, які відповідатимуть європейським стандартам і зможуть сприяти інтеграційним процесам в Україні.

Підсумовуючи, слід зазначити, що Україну складно визнати лідером боротьби з корупцією, однак з кожним роком вона впевнено зміцнює свої позиції в цьому напрямку. Хоча шлях до повної перемоги над корупцією ще тривалий, поступові зміни та реформи свідчать про позитивні сигнали у цьому напрямку. Протягом останніх років пророблено чималий обсяг роботи в питаннях запобігання корупції та правопорушенням, пов'язаним із корупцією, свідченням чого є посилення позицій у світових рейтингах і створення спеціальних інститутів, які володіють усіма необхідними важелями в цій боротьбі.

Таким чином, особливості правового регулювання та застосування обмежень у сфері запобігання адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, в умовах воєнного стану в Україні в контексті європейської інтеграції відображаються у наступному:

1) визначенні антикорупційної політики держави як стратегічного і пріоритетного напрямку задля зменшення негативного впливу наслідків корупції та виконання рекомендацій ЄС;

2) модернізації та адаптації вітчизняного антикорупційного законодавства до законодавства ЄС;

3) реформування системи суб'єктів запобігання корупції (в тому числі системи правоохоронних органів);

4) запровадженні проєктів та ініціатив антикорупційного спрямування із широким залученням громадськості.

Всі ці кроки за умови належного і ефективного виконання мають призвести до очікуваного кінцевого результату – вступу України до Європейського Союзу. Успішна реалізація цих цілей стане запорукою не лише європейської інтеграції, але й стабільного розвитку України.

Список використаних джерел:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони:

Міжнародний документ від 27.06.2014 р. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75. Ст. 2125. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Міжнародний документ від 31.10.2003 р. *Офіційний вісник України*. 2010. № 44, 2006. Ст. 506. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c16#Text

3. Кваша О.С., Синякова А.В. Україна та ЄС: проблеми та перспективи інтеграції в сучасних умовах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. Ужгород, 2019. вип. 23 (1). С. 112-117.

4. Веб-сайт Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/integration/euintegration/>

5. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом за 2022 рік. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/55-GOEEL/zvit_pro_vykonannya_ugody_pro_asociaciyu_za_2022_rik.pdf

6. European Council. EU enlargement policy. Ukraine. Official web-site. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/enlargement/ukraine/>

7. European Commission. Opinion on the EU membership application by Ukraine. Official web-site. European Commission. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_22_3802

8. Звіт про виконання угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом за 2023 рік. URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/Zvit-pro-vykonannya-Ugody-pro-asotsiatsiyu-mizh-Ukrayinoyu-ta-YEvropejskym-Soyuzom-za-2023-rik.pdf>

9. Близняк О.А., Риков А.О. Процес євроінтеграції України в умовах повномасштабної російсько-української війни: проблеми та перспективи. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2023. № 2 (16). С.119-135. URL: <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/319/294>

10. Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023-2025 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.03.2023 р. № 220. *Офіційний вісник України*. 2023. № 31. Ст. 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/220-2023-%D0%BF#Text>

11. Про засади державної антикорупційної політики на 2021-2025 роки: Закон України від 20.06.2022 р. № 2322-IX. *Офіційний вісник України*. 2022. № 56. Ст. 3272. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>

12. Transparency International. Official web-site. Висновки Єврокомісії про ефективність боротьби з корупцією в Україні від 10.11.2023 р. URL: <https://ti-ukraine.org/news/vysnovky-yevrokomisiyi-pro-efektyvnist-borotby-z-koruptsiyeu-v-ukrayini/>

13. Корунчак Л.А. Євроінтеграція: питання адаптації законодавства України до правової системи Європейського Союзу. *Науковий журнал «Південноукраїнський правничий часопис»*. 2022. № 4. Том 2. С. 4-19. URL: http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2022/4/part_2/3.pdf

14. Про затвердження Порядку проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС): Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2023 р. № 189. *Офіційний вісник України*. 2023. № 28. Ст. 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/189-2023-%D0%BF#Text>

15. Гнатюк М.М. Безпека та інтеграція: європейський досвід побудови проекту миру. Київ: Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2020. 242 с. URL: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/project-result-content/8f12342d-263f-4946-8830-7fdeed3bbfba/Book_Gn_3_full.pdf

16. Приходько А.А. Методологічні аспекти адміністративно-правового забезпечення запобігання та протидії корупції в Україні за умов євроінтеграції. *Право і суспільство*. 2020. № 2 (2). С. 204-208. URL: <http://pravoisustvostvo.org.ua/index.php/archiv?id=150>

17. Новак А.М. Теоретичні основи дослідження протидії корупційним проявам у системі публічного управління. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2016. Вип. 1 (28). С. 29-36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2016_1_6

Дата першого надходження рукопису до видання: 21.08.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 10.09.2025

Дата публікації: 25.09.2025